

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2004-2005

2 juni 2005

VOORSTEL VAN DECREET

– van de heer Jef Tavernier –

**houdende wijziging van de Nieuwe Gemeentewet, wat betreft de invoering van maatregelen
ter bevordering van een evenwichtige aanwezigheid van mannen en vrouwen
in het college van burgemeester en schepenen**

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

In het recente verleden werden ernstige pogingen ondernomen om de ondervertegenwoordiging van vrouwen in de Belgische politiek weg te werken. Een eerste mijlpaal werd bereikt met de wet van 24 mei 1994, waarin bepaald werd dat bij verkiezingen het aantal kandidaten van hetzelfde geslacht niet hoger mocht zijn dan twee derde van het totaal. Bij de verkiezingen van 1999 verschenen, als gevolg daarvan, meer vrouwennamen op de verkiezingslijsten.

Die maatregel voldoet echter niet om een evenwichtige samenstelling van onze assemblees en uitvoerende organen te bewerkstelligen. In dat besef werden verschillende wetsvoorstellen ingediend die tot doel hadden meer verkiesbare plaatsen op de lijst te reserveren voor vrouwelijke kandidaten, of de determinerende rol van de volgorde op de lijst te verminderen. De gelijke vertegenwoordiging van beide geslachten in wetgevende vergaderingen kreeg een krachtige impuls vanuit het volk, dat via de voorkeurstem zijn vertrouwen gaf aan meer vrouwelijke kandidaten. De regeringen en parlementen moeten de fakkel overnemen, en op hun beurt stappen ondernemen om het aandeel van de vrouwen in de uitvoerende organen te vergroten.

Op 24 januari 2004 werd in de Kamer van Volksvertegenwoordigers een grondwetswijziging goedgekeurd, die expliciet de gelijke toegang tot mandaten verkregen door verkiezing en openbare mandaten, verankert als een grondrecht. Dat grondwetsartikel 11bis bepaalt onder meer: “de wet, het decreet of de in artikel 134 bedoelde regel organiseren de aanwezigheid van personen van verschillend geslacht binnen de bestendige deputaties van de provincieraden, de colleges van burgemeester en schepenen, de raden voor maatschappelijk welzijn, de vaste bureaus van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn en in de uitvoerende organen van elk ander interprovinciaal, intercommunaal of binnengemeentelijk territoriaal orgaan”.

Met de overheveling van zowel de Provinciewet als de Nieuwe Gemeentewet van de federale naar de Vlaamse overheid, heeft de decreetgever daarin een grote rol te spelen.

Met dit voorstel van decreet geven wij gevolg aan die oproep en willen we een meer gelijke verdeling van het aantal mannelijke en vrouwelijke mandatarissen in het college van burgemeester en schepenen decretaal vastleggen. Uiteraard is een dergelijke verdeling maar mogelijk in zoverre de samenstelling van de meerderheidsfracties dit toelaat. Het blijft immers zo dat de leden van het college van burgemeester en schepenen uit de gemeenteraad moeten verkozen worden.

Jef TAVERNIER

VOORSTEL VAN DECREET

Artikel 1

Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Artikel 2

Artikel 15, §1, van de Nieuwe Gemeentewet wordt vervangen door wat volgt:

“§1. De schepenen worden door de raad onder de gemeenteraadsleden verkozen.

De kandidaten voor het schepencollege die zijn voorgedragen op een zelfde lijst, ondertekend door de volstreckte meerderheid van de leden van de gemeenteraad, zijn verkozen. De lijst is samengesteld conform de bepalingen van artikel 16.

Indien op de dag van de verkiezing geen enkele lijst die ondertekend is door de volstreckte meerderheid van de leden van de gemeenteraad, aan de voorzitter van de gemeenteraad wordt overhandigd, worden de leden van het schepencollege afzonderlijk verkozen.

De voordrachten van de kandidaten voor het schepencollege zijn ondertekend door ten minste een meerderheid van hen die op dezelfde lijst werden verkozen als de voorgedragen kandidaat. Als de lijst waarop de kandidaat-schepenen voorkomt, slechts twee verkozenen telt, volstaat de handtekening van één van hen. De gemeenteraadsleden kunnen voor elk mandaat slechts één voordracht ondertekenen.

De verkiezing gebeurt bij geheime stemming en bij volstreckte meerderheid van de leden van de gemeenteraad in zoveel afzonderlijke stembeurten als er te verkiezen schepenen zijn. Indien bij een verkiezing geen enkele kandidaat de volstreckte meerderheid heeft behaald in de eerste stembeurt, wordt er opnieuw gestemd om de twee kandidaten die het grootste aantal stemmen hebben verkregen, te rangschikken, na eventuele verzaking van een gunstiger gerangschikte kandidaat. Bij staking van stemmen neemt men de verhoudingen zoals bepaald in artikel 16 als maatstaf. Indien beide kandidaten van hetzelfde geslacht zijn, kiest men de jongste kandidaat. Indien de verkiezing zo ver-

loopt dat enkel kandidaten van hetzelfde geslacht worden gekozen, kunnen vanaf het laatste derde van de te verkiezen schepenenambten, enkel personen van het andere geslacht worden voorgedragen.”.

Artikel 3

Aan artikel 16 van dezelfde wet wordt een lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Maximaal twee derde van het voltallige college van burgemeester en schepenen mag bestaan uit personen van hetzelfde geslacht.”.

Artikel 4

Artikel 17 van dezelfde wet wordt vervangen door wat volgt:

“Artikel 17

Bij ontstentenis, ontslag of verhindering van een schepen wordt die vervangen op grond van een verkiezing, zoals beschreven in artikel 15, §1.”.

Artikel 5

Dit decreet treedt in werking bij de eerstvolgende gewone vernieuwing van de gemeenteraden, vermeld in artikel 7, eerste lid, van de Gemeentekieswet van 4 augustus 1932.

Jef TAVERNIER
